

C.O.I.C.A. și impactul ei asupra libertății de exprimare în Internet

Contraofensiva titularilor drepturilor de proprietate

Acronimul COICA reprezintă o referire la *Combating Online Infringement and Counterfeits Act*, un proiect de lege lansat, anul trecut, de Comisia juridică a Senatului din Congresul S.U.A., la presiunile lobby-ului industriei cinematografice americane, îngrijorată, cu temei, de amploarea pe care pirateria online a dobândit-o în anii din urmă. Alături de *Motion Picture Association of America*, *Screen Actors Guild*, *Viacom* (aflată, în continuare, într-un proces cu Google și Youtube), proiectul legii este susținut și de *U.S. Chamber of Commerce*, tocmai în scopul de a sublinia interesul mediului de afaceri american pentru introducerea unor pârghii legislative mai eficiente împotriva celor ce afectează copyright-ul în sfera internetului.

În momentul de față, deși proiectul a trecut cu succes de Comisia juridică, supunerea sa la vot în plenul Senatului a fost obstaculată de senatorii ce se fac purtători de cuvânt ai unor asociații precum *Center for Democracy and Technology*, *Electronic Frontier Foundation*, *Human Rights Watch* și celebra *American Civil Liberties Union (ACLU)*.

O abordare legislativă nouă

Ceea ce caracterizează COICA este deplasarea centrului de greutate de la demersurile judiciare bazate pe contradictorialitate, la cele rapide (în care părțile se confruntă), în combaterea celor care traficează creațiile intelectuale ale altora în mediul electronic. Este de notat, în primul rând, că ținta acțiunilor de impunere a legii o reprezintă *paginile Web care încalcă drepturile de proprietate intelectuală*, prin faptul că își propun, în esență, să ofere ori să faciliteze accesul la opere piratate. În al doilea rând, atunci când constată existența unor asemenea pagini electronice, ministrul justiției va putea solicita instanțelor districtuale emiterea de ordonanțe prin care registratorul denumirii de

domeniu va fi obligat să suspende și să blocheze utilizarea respectivului domeniu. În al treilea rând, menționăm că registratorul care nu se conformează ordonanței judecătorești va suporta consecințele unei urmări penale federale.

În afara acestor măsuri, proiectul legii instituie, la nivelul Departamentului Justiției, două „liste negre” destinate publicului, una cuprinzând denumirile de domeniu în legătură cu care ministrul justiției a obținut ordonanțe de suspendare, iar cea de-a doua reunind domenii considerate doar „suspecte”, împotriva cărora nu s-au întreprins încă acțiuni judiciare, dar care, astfel, suportă totuși un blam public.

Vulnerabilități aproape previzibile

Nemulțumirile activiștilor pentru libera exprimare online sunt îndreptate împotriva generalității dispozițiilor din cuprinsul proiectului, care permit, în mod practic, închiderea unor pagini web cu conținuturi diverse și legale, doar pentru faptul că, pe segmente determinate ale lor, ar putea exista opere electronice piratate. Legea nu operează, așadar, cu nuanțe și delimitări (care, cu mijloacele tehnologice existente, probabil că ar fi, deocamdată, dificil de implementat), preferând o abordare radicală, inclusiv cu riscul de a intra astfel în coliziune cu prevederile constituționale ce garantează dreptul la liberă exprimare.

Ca unul care m-am aplecat în ultimii 15 ani asupra jurisprudenței Curții Supreme a Statelor Unite în cauze legate de internet, cu precădere cele care interferau cu Primul Amendament la Constituție, am fost constant surprins de lejeritatea cu care legislatorii americani conturau reglementări extrem de vulnerabile și ușor de răsturnat pe linia valorilor aflate în concurență cu libertatea de exprimare. COICA nu face excepție în această privință. La fel ca și alte legi de factură similară, adoptate în Congresul S.U.A. și ulterior invalidate de Curtea Supremă la sesizarea unor asociații de forță și prestigiu A.C.L.U., și acest proiect legislativ face mai degrabă un deserviciu creatorilor de opere, mizând pe prevederi insuficient elaborate, pe alocuri confuze, pe ignorarea nuanțelor de nesocotire a legii și de ierarhizare a demersurilor punitive, și nu susține soluții apte să stimuleze inovația tehnologică în combaterea piratilor online. Nu mai punem la socoteală efortul material la care vor fi supuși administratorii de mari pagini web pentru a-și monitoriza conținuturile plasate de terți, în scopul eliminării creațiilor protejate de lege.

Dr. Horațiu Dan Dumitru,
Managing Associate,
S.C.A. „Mușat & Asociații”